

Setembre cultural | | Actualitzat el 09/12/2021 a les 20:00

Ovidi4: «Vam començar el 2015 quan es podia obrir per baix el que volien tancar per dalt, i ara estan tancant per dalt tot el que volíem obrir per baix»

David Fernández, David Caño i Borja Penalba van fer, el març del 2015, el seu primer concert com a Ovidi3 a Vic. Dissabte fan l'últim, ja amb Mireia Vives, que es va incorporar el 2017, i amb Toti Soler, la mà dreta -i esquerra- de l'Ovidi, que es va incorporar al 2020, també a Vic | L'espectacle transgredeix els formats clàssics i combina música, cançó, poesia, discurs polític i humor. Aquest dissabte, a l'Atlàntida de Vic, hi haurà convidats especials, «no és públic perquè és un regal per la gent que vingui»

Aquest dissabte Ovidi4 fa l'últim concert al teatre Atlàntida de Vic, després de gairebé 7 anys. | Juan Miguel Morales

Gairebé set anys després d'haver començat l'homenatge més canalla que se li ha fet a Ovidi Montllor, David Fernández, Borja Penalba, Mireia Vives i David Caño posaran punt final a Ovidi4 aquest dissabte al teatre Atlàntida de Vic. «Només hi havia una forma de tancar això, que era tornant on va començar», diu Fernández. I és que Vic va ser, precisament, l'escenari del

---

primer concert dels llavors Ovidi3 el set de març del 2015, abans que Mireia Vives s'hi incorporés el novembre de 2017, i abans que el que va ser «la mà esquerra i la mà dreta d'Ovidi», Toti Soler, els convertís en Ovidi5. Aquest dissabte, diuen, es convertiran en Ovidi800, i ja senten la ressaca emocional.

Sembla que, ara sí, l'Ovidi se'n va a Vic i plega?

BP: Sí, pleguem, perquè les anteriors vegades eren finals de gira, entenent que tancàvem cicles, però sempre deixant la porta oberta a una possible tornada si vèiem que era adient. La primera tornada va ser per la incorporació de Mireia, que era Ovidi4, la segona va ser per Ovidi25, que era per celebrar els vint-i-cinc anys de les vacances de l'Ovidi, amb la complicitat de Barnasants, i l'última ha estat tant per la incorporació de Toti Soler com per la publicació del llibre-disc, amb Propaganda pel fet i Sembla llibres.

DF: Seria això, apuntant que l'Ovidi5 amb Toti Soler és una conseqüència directa de l'Ovidi25. Vam anar a Barnasants el gener del 2020, abans de la pandèmia, però el que havia de durar un Barnasants, s'ha allargat fins a les portes del 2022. Després de la primera gira de 53 concerts vam acabar a Vic, també, i ara sí que és la definitiva. Per diverses raons. La primera: després de tocar amb Toti Soler és impossible seguir, qualsevol cosa sense el Toti Soler ja seria un buit enorme; i l'altra és que per la implicació de persones, de col·lectius de base de la cultura autoorganitzada, la feina està feta. Des d'aquell Palau de la Música Catalana l'any 2006 fins ara, Ovidi sí que ha tornat i ja no marxa. I qui sí que pot marxar som nosaltres. I quan ja ho has donat tot i saps que no pots donar més, s'ha de saber parar i marxar i celebrar-ho. Feina feta mai fa destorb, però és impossible que anem més enllà.

MV: Jo crec que estem en el moment més madur en tots els sentits de l'espectacle, i imaginar-se una cosa que pugui un escaló més és impossible, és que ara estem tocant el cel.

BP: Millor no ho anem a fer. Hem donat tot el que podíem donar. És un moment perfecte per dir adéu.

DF: Qui està més empenyat és Toti (riuen).

El mateix dia de la festa del primer aniversari de Setembre, Marta Rovira prenia el camí de l'exili. Foto: Dolors Pena

BP: Toti i molta gent, estem sobredimensionats. Una de les coses més boniques és eixa estima permanent que hem rebut per part de la gent fins al punt d'eixa sobredimensió de dir-nos «no podeu plegar, sou necessaris». És fruit de l'escalfor del concert, que surts amb els sentiments a flor de pell, però no som necessaris, tots fem la nostra contribució, igual que la fem nosaltres, la fa el Diluvi, la fa Feliu Ventura i tants altres.

MV: Però sí que és cert que aquesta manera de fer-ho jo no l'havia vista. Amb un polític que reflexiona, un poeta boig, el geni de Borja i una servidora és de veres que es donen com uns viatges emocionals superbèsties, perquè estàs parlant de coses superreals a través de cançons, de poesia, de reflexions i, clar, allà plorem, riem, i això és el que agraiïx la gent, que una cosa siga de veritat i que et faça eixe viatge.

BP: No som actors i hem fet un espectacle! És una història única, millor o pitjor, però única.

L'espectacle transgredeix els formats clàssics i combina música, cançó, poesia, discurs polític i humor. Foto: Dolors Pena

El format de l'espectacle és prou singular. Combina música, cançó, poesia i discurs polític, i humor! Creieu que l'escena dels Països Catalans està faltada d'espectacles que transgredeixin més sovint els formats clàssics?

DF: Tal com ho has dit és la crítica més gran que ens fa el Toti per dissoldre'ns, el vam convidar a fer una col·laboració al Barnasants i deia que feia molt de temps que no veia aquesta combinació, que és com una muntanya russa, per tots els pals de vida. De fet, és molt ovidià, això. Cantar-li a l'alegria i cantar-li a la pena. Vam començar amb aquesta idea inicial d'un poeta *xiflat*, un músic *xiflat* i un activista *xiflat*, i això havia de durar un dia. La part més bonica és que, més que intentar repetir l'Ovidi, el que hem fet és dialogar amb ell. És una generació que no el va conèixer, que se l'ha fet seu, i el porta posat com una samarreta. En comptes de preguntar-nos quin poeta recitava l'Ovidi, ens preguntem quin poeta ha de recitar Caño; o en comptes de fer la cançó de batre que feia l'Ovidi, la Mire fa 'Cançó de precària'. I sobretot, una cosa que a mi m'agrada molt com ho diu la Jana Montllor al llibre, és «que amb un filet uneixen l'alcalde de la fera ferotge amb Llarena i a les bombes que van embogir a la Teresa amb la infàmia de Gaza». És un diàleg permanent amb l'Ovidi, un diàleg permanent, inacabat i inacabable.

BP: Pel que fa a l'escena catalana, jo no la controlo. No sé què es fa. Ni la catalana ni la valenciana. Per sort estic tan ocupat que malauradament no puc estar pendent del que es fa. No sé si hi ha alguna cosa similar o semblant, o si és transgressor. Supose que sí que n'hi haurà coses.

DF: Jo torno al born. Si el març del 2015 ens haguessin dit que sis anys després estaríem amb Mireia Vives i Toti Soler tancant una gira en homenatge irreverent i d'estima a Ovidi, no ens ho creuríem, perquè hem sigut uns inconscients i mai ens ho hem plantejat. Els homenatges que se li han fet a l'Ovidi arreu dels Països Catalans són més aviat des de la solemnitat, i és molt

d'agrair, però hem intentat donar-li la volta i entendre millor el món amb els ulls de l'Ovidi, que és el que ens agrada fer a nosaltres. I resulta que aquesta mirada serveix brutalment encara per entendre el món d'avui.

Borja Penalba, David Caño i David Fernàndez al primer concert d'Ovidi3, al Casino de Vic, el 7 de març del 2015 Foto: Ricard Rodríguez

MV: Jo com a espectadora d'Ovidi3, crec que va ser supertransgressor. Els vaig veure tres o quatre vegades i al·lucinava! Dues hores i mitja pensant, però això què és? Ni ens imaginàvem que això poguera passar. Vàreu quedar un dia per preparar un concert per l'endemà i vàreu muntar una cosa que és el que és ara, evolucionat amb la incorporació de gent, però no ha canviat mai en eixe sentit.

BP: Hi ha uns pilars que s'han mantingut des del primer dia. Vàrem fer el pre bolo, que va ser el detonant, a la Garriga. No el comptem com a bolo perquè ho vam fer tan malament que ens fa vergonya comptar-lo. Això va ser el 3 de març del 2015, perquè al Caño li havien proposat parlar de l'Ovidi. Caño va trucar al Fernàndez perquè l'ajudara, Fernàndez em va trucar a mi, vàrem anar allí molt venuts, amb un guió preparat ràpid, sense haver assajat i van començar a sortir propostes. En aquell moment era el moment àlgid del Fernàndez com a diputat i això va influir molt.

DF: Per això vaig dir que només faria un bolo.

BP: I el primer era a Vic, que era quatre dies després. I en eixos tres dies del mig vàrem reformular tot el bolo, a partir de veure el desfalque que havíem fet a la Garriga, per a Vic. Vam fer doblat, vàrem fer el 7 i el 8 de març al Casino de Vic i vam pensar que si això sortia bé, ens plantejàvem dir que sí a altres coses.

DF: Efectivament, al Caño li diuen que vagi a recitar Ovidi i em proposa anar-hi per explicar qui

és i vaig pensar de trucar al Borja perquè fes unes cançons. Això havia de ser en una aula d'extensió universitària petita, i llavors es canvia al teatre de la Garriga. Però tu imagina't, quan portàvem quatre cançons veig al tècnic de so, que l'acabava de conèixer aquella tarda, fent-me senyals perquè endollés la guitarra, que no la tenia endollada. Una guitarra que m'havia comprat dues hores abans a una botiga del barri, que és la que encara porto. I jo no tenia cap intenció de fer el que hem fet, amb el merder en què estava la meua vida, que eren 16 hores al dia 7/24 a l'any.

MV: I recordeu quants bolos vàreu fer?

DF: 53. Fins que vam tornar a tancar a Vic l'any següent, el 12 i 13 de març del 2016.

BP: Però el tema és que vam dir que no a uns altres 50. Va ser molt boig.

Ovidi3 es va estrenar dins la campanya de Capgirem Vic per les eleccions municipals del 2015 i van fer doblat, el 7 i el 8 de març, al Casino de Vic. Foto: Ricard Rodríguez

Com dèieu, no us heu limitat a versionar l'Ovidi, sinó que heu anat més enllà sense decebre'l. Com heu anat construint el relat de l'espectacle?

BP: Això va ser sobretot el David. Ell és el que marca el primer fil argumental, com un guió. I a partir d'aquí anem contribuint i acabant de filar eixa primera proposta.

DF: Si agafes el primer *setlist*, el 80% eren temes d'Ovidi, però era un diàleg permanent amb la realitat. Parlàvem dels refugiats, dels migrants. Me'n recordo moltíssim de l'única vegada que hem intentat fer un assaig, que ens van deixar l'Ateneu de Sant Celoni i vam estar tota la tarda en blanc. Era la tardor del 2017, una tardor gens fàcil. I després, la primera proposta de posada en escena va ser d'urgència i corrents quan l'Anna [Gabriel] va marxar a Suïssa, el febrer del 2018.

Però després, arribes al 2020 i t'adones que fer 'Poema del sí' no té molt sentit. Perquè estem en una fase llarga i repressiva i ens hem adaptat als canvis socials i polítics que hi ha hagut. Al primer bolo de Vic, a 'L'escola de Ribera' sortia l'Anglada, i ara hi hem de posar a Vox.

BP: I hem passat de «la independència és a tocar» a «la independència s'ha pirat». Hem viscut tot el procés.

Ovidi4 faran aquest dissabte el seu últim concert al teatre Atlàntida de Vic. Foto: Dolors Pena

DF: Si tu vas a explicar la fase actual de desencís i de frustració, de perplexitat i d'emprenyament, te'n vas a 'De manars i garrotades', a la crítica a la Transició. Expliques l'1 d'octubre i te'n vas a 'Serà un dia que durarà anys'. En l'Ovidi hi és pràcticament tot i dit, mai com un mite, sinó com un company que ens ajuda en els bons moments i en els dolents. I jo crec que això és una cosa imprevista, com les seves vacances. L'escala d'Ovidi3, Ovidi4, Ovidi5 sempre ha estat una escala humana i una escala de cartografia dels Països Catalans, d'ateneus, petits espais, teatres autogestionaris, no hem rebut ni una sola subvenció en la nostra vida perquè senzillament no l'hem demanada, i això crec que també és un motiu per plegar. Perquè el canvi d'escala t'obliga a una cosa a què nosaltres no volem jugar.

BP: També és important esmentar les desenes i desenes de col·laboracions que hem tingut. Allà on hem anat sempre hem buscat la col·laboració de persones que han pujat a l'escenari a dir la seua: poetes, actors, cantants, col·lectius populars del territori, lluites, lectures de manifestos. Ha estat un espai on la quarta paret ens l'hem ventilat bastant. Hem obert sempre la porta a què entressen companyes i companys d'arreu.

DF: El relat el vam fer intentant ser molt lleials a l'Ovidi, i explicar el perquè de la vigència rabiüda i la radical actualitat de l'Ovidi. Podies entendre el que ens estava passant a través del que va dir ell. I aquí sí que hi ha una feina col·lectiva i cooperativa, que ha quedat molt compactada i que té

espais molt clars: la vida i la quotidianitat, l'Ovidi més roig de la samarreta, el bloc de la guerra i la violència, per dir-ho així, el bloc de feminismes, el bloc més artístic, que és el de 'Soledat Llibertat', Estellés i el bloc final que sempre és la canallada perquè també ens agrada ser canalles com l'Ovidi. Surts fet un cromó emocional. I, en canvi, mentre hi ha lluita hi ha esperança.

Mireia Vives es va afegir al projecte al novembre de 2017, convertint Ovidi3 en Ovidi4. Foto: Dolors Pena

MV: Per a mi sí que ha estat el muntatge més exigent quant a tot: guió, llums, parafernàlia musical, atrezzo, va ser un «portem-ho tot», i que a mesura que ha anat passant el temps, hem anat despullant-nos i hem anat minimitzant-ho tot fins a quedar-nos cinc mig nus. Perquè nosaltres també hem anat desprenent-nos de tot el que dúiem. Hem mantingut elements fonamentals, però hem anat traient coses. Per a mi, metafòricament és sincerar-nos.

DF: Com el viatge de l'Ovidi, és senzill. Agafem una maleta amb el que és indispensable. Samarretes i una taula on establim diàleg. Ha estat una feina col·lectiva. Hi som nosaltres, però hi entra Ruben Taltavull, el tècnic de llums, Arnau Manyosa, Eva Valenciano i entra tot l'equip Ovidi4 que al final sempre diem que som Ovidi11, que és l'equip petit que juga aquest partit.

BP: En el seu moment també Xavi Urbano, Quesoni, Fèlix Castells, amb la cooperativa Neu al carrer, Gemma Majó, per escenografia, Iris Soriano sempre donant suport a tot, Anton Molina, de Ribes, Quim Puig Tió «Kato», que va ser l'ànima del so els quatre primers anys i tanta gent que ens deixem.

Em pregunto què pensaria ara l'Ovidi.

DF: No ho sé. El que va respondre a l'última entrevista que li van fer, és l'últim que va pensar que crec que també explica molt el que hem intentat fer. I que, passats vint-i-cinc anys de les teves vacances, qui et recordi sigui la gent i no el poder, crec que no hi ha millor homenatge que

et puguin fer. I que de sobte tots aquests fills de la Transició, de la democràcia de l'amnèsia i de l'oblit s'estiguin preguntant des del 2006 què hòsties passa amb la joventut, que l'Ovidi ha tornat, aquesta vegada per no marxar. Que resulta que els nostres referents no són ni reis fugits, ni jutges de tribunals sacrosants, sinó un treballador de la paraula d'Alcoi, ho explica tot un altre cop.

BP: Però nosaltres no tenim el dret de saber què diria l'Ovidi. L'Ovidi s'ha mort i si no estiguera mort no haguérem fet aquest bolo. Nosaltres no som el llegat de ningú ni volem autoinstituir-nos com a llegat de res. Som un granet més en aquesta reivindicació de la figura i de l'obra de l'Ovidi, al nostre criteri i dins de la nostra perspectiva, igual que molta altra gent ho ha fet des de la seua.

Borja Penalba i David Caño a l'Espai ETC de Vic, el març del 2018. Foto: Dolors Pena

DF: L'únic que podem dir és el que li diem a l'Ovidi cada dia, que és gràcies per tot i gràcies per tant. I lliga molt amb l'última entrevista que li va fer l'aleshores periodista Jordi Sebastià, després alcalde de Burjassot, després eurodiputat. Deia «que de cop i volta, tot això se'n vagi enlaire, *tate!* No ens assabentem de res, tanta conya de país i ho fem molt pitjor que en qualsevol lloc». Sé què deia al 95 i el que va dir tota la seva vida. Això és del 6 de març del 95.

BP: Sí que és cert que el fet que Toti Soler estiga amb nosaltres i ens acompanye, a mi em dona una tranquil·litat ètica moral filosòfica molt gran. Tan malament no ho estarem fent.

DF: Si acabem tocant amb qui era la mà esquerra i la mà dreta d'Ovidi Montllor és una cosa que jo encara no he trobat la paraula exacta per definir què significa. La paraula que més s'hi apropa és eviterna, que és una cosa que comença i ja no s'acaba. No té cap sentit continuar sense Toti. És un reconeixement col·lectiu a tantíssima gent anònima! És un reconeixement al fet que la batalla per la memòria contra l'oblit val sempre moltíssim la pena. I que l'Ovidi se'ns ha fet llavoreta, i d'aquella llavoreta han sortit arbres i d'alguns d'aquells arbres en podem gaudir dels seus fruits.

Ovidi3 va tancar la primera gira el 12 i 13 de març del 2016 allà on va començar, al Casino de Vic, després de 53 concerts. Foto: Sara Blázquez

Per què creieu que continua essent un referent per a tantes persones, fins i tot de generacions posteriors? Més de vint-i-cinc anys després, és tan vigent!

DF: És l'amenaça del bon exemple, i l'amenaça del bon exemple dura per sempre. I en uns moments de tanta brutalitat del sistema, tanta mediocritat, sense mitificar, però és trobar gent decent, l'ètica de la decència, la prova permanent d'intentar ser coherents. Moure't per ideals universals de llibertat, de justícia, d'igualtat. I això també explica el país.

BP: I quan estàs perdut necessites un nord i referents.

DF: Una brúixola.

BP: I es diu que això passa quan la gent mor, però no, perquè per a mi, per exemple, el David Fernández és un referent en vida, és una brúixola per a mi. No cal morir per a ser el nord d'algu.

MV: Que bonic. Jo també ho pense.

BP: No anem sobrats de referents, i l'Ovidi és un de molt potent. Com deia Feliu Ventura és aquella persona que millor ajuntava acció, dicció i cançó. Això no ho ha fet ningú com ell.

DF: La millor esmena al món que vivim i el millor antídote contra la pitjor versió de nosaltres mateixos. La condició humana és fonamentalment ambigua i ambivalent, és capaç del terrible i és capaç del

sublim, i la lluita també és contra nosaltres mateixos: contra la temptació del passotisme, contra la temptació de mirar a una altra banda, contra la temptació de no implicar-se. És una batalla de cada dia. Està permès caure, el que no està permès és no tornar-se a aixecar.

Al 2015 David Fernández va dir que només faria un concert, en aquell moment era diputat del Parlament per la CUP. Només en un any en va fer 53. Foto: Dolors Pena

L'Ovidi sovint és refugi. Ho va ser clarament el 23 de març del 2018, el dia de la festa del primer aniversari de Setembre. El mateix dia que es va exiliar Marta Rovira. Us ha tocat una temporada políticament intensa... Com ho heu viscut?

MV: Jo recorde que vaig passar por, vaig passar ràbia, moltes coses juntes. Sobretot por al que estava passant, que la gent estava exiliant-se, que estaven empresonant a Cuixart... Era molt necessari fer-ho, però alhora jo estava temerosa i els meus companys em varen ajudar a entendre moltes coses, que havíem d'estar aquí i no defallir. Sempre fa por, però alhora et fa creure que has de militar amb el que tens, en el nostre cas amb un micròfon i una guitarra i la paraula.

DF: És com un tsunami, de sobte estàs en un altre lloc. A través del mateix Ovidi estàs parlant d'un altre món totalment diferent de quan vas començar això el 2015. I amb moltíssimes dificultats. Recordo aquest bolo de Vic i la trama cooperativa que hi ha al darrere. Al mateix matí, demanant a la impremta Foli Verd que ens fes el plafó de la Marta Rovira, i el mateix el dia que vam fer el bolo a Sallent per l'Anna Gabriel. Es va fer públic el 21 que l'Anna estava a Suïssa i el 24 estàvem a Sallent. I veure que el 2015 rajàvem fonamentalment de Felip Puig com a cap de la BRIMO i des d'octubre del 2017 fins ara pràcticament, hem estat recitant els noms de tots els presos a cada concert i reivindicant-los un per un. Com deia el poeta, quan teníem les respostes ens van canviar les preguntes. Ara, com diria la Marina Garcés, això ha estat una escola d'aprenents. I és un aprenentatge inacabable i inacabat. Estàvem el 2015 en plena propagació del que significava la indignació als carrers del 15M i el procés sobiranista català, ja que es podia obrir per baix el que

volien tancar per dalt, i ara estan tancant per dalt tot el que volíem obrir per baix. Ara el més important és la resistència. I és veritat que l'experiència d'Ovidi4, ja amb Mireia, va ser un espai de resiliència, d'entendre què ens estava passant i perquè ens estava passant. I saber què fèiem amb el que havien fet de nosaltres. Per què dissabte a Vic no farem 'Poema del sí'? Perquè no té cap sentit! Estàs reivindicant un context de lluita compartida que no existeix.

BP: L'únic element que s'ha mantingut ferm des del 2017 és rajar de Jordi Pujol. Aquest no ha fallat mai.

El mateix dia que Marta Rovira es va exiliar, el 23 de març del 2018, Ovidi4 van actuar a Vic, convertint l'Espai ETC en un refugi. Foto: Dolors Pena

Un dels punts d'inflexió d'aquests més de sis anys ha estat, el novembre del 2017, la incorporació de Mireia Vives. Per què vas passar d'Ovidi3 a Ovidi4 i què us ha aportat la Mireia?

DF: Si Mireia no hagués aparegut això s'hauria acabat. Va canviar tot. De fet, la proposta final està passada completament per la incorporació de Mireia. Va fer alguna col·laboració al final d'Ovidi3 i el punt d'inflexió va ser la vaga feminista del 2015.

BP: Si tu estàs a un escenari defensant o fent palés el procés que està vivint la societat de l'aprenentatge dels feminismes, de la figura de la dona i tindre a tres homes dalt de l'escenari era incoherent. La Mireia era necessària per a un acte de justícia. A banda, òbviament, de les seues qualitats interpretatives, vocals, musicals que ha aportat, ja parlant de la cosa artística.

MV: Jo crec que acompanyava al Borja en alguna ocasió perquè treballàvem junts i algun dia em va convidar a venir a un concert. Ja vaig al·lucinar perquè hi havia un talent espectacular, jo podia aprendre moltíssim. I que soc dona i porte unes ulleres violetes, i no me les treu ningú, però vaig

entrar perquè em semblava un projecte tan brutal que sabia que anava a ser un màster en la vida. Jo pensava que anava a ser una altra cosa, però arriba el 2017 i unes circumstàncies polítiques molt bèsties. De sobte tot canvia. El que havia vist d'Ovidi3 es converteix en una cosa totalment necessària, però molt diferent. Quina era la meua aportació? M'he aprofitat del talent i l'èxit d'aquesta gent per aprendre moltes coses i sobretot aprendre molt de feminisme. Jo soc una altra des de llavors.

Amb la incorporació de Mireia Vives «va canviar tot i ha estat un autèntic aprenentatge. Si no existís ens l'hauríem d'inventar», diu David Fernàndez. Foto: Dolors Pena

DF: Jo crec que la incorporació de Mireia també ha sigut per nosaltres una escola. Érem tres molt diferents. Jo soc un esclau de l'autoexigència, he vist com Mireia creixia a l'escenari durant aquests quatre anys, a Borja no perquè no pot millorar-se més, a Caño també l'he vist créixer moltíssim, i dels primers recitals als que fa ara, no hi ha color, i jo he après i m'he calmat una mica, o he assumit una cosa molt ovidiana que és que no puc canviar-ho tot. Sense la incorporació de Mireia no hi hauria hagut continuïtat de la història. És impossible.

BP: Jo estic pensant que és molt bonic haver estat quatre anys dos catalans i dues valencianes a l'escenari, perquè una de les situacions del procés és l'oblit dels Països Catalans, del bandejament, d'aquella reivindicació de quan érem joves de «sense València no hi ha independència», no ho hem fet gaire explícit mai, però simbòlicament eixe fet d'haver estat damunt de l'escenari i tindre a les llums a un menorquí, és una manera implícita de reconèixer un fet que existeix i que no podem obviar ni bandejar.

I quin impacte creieu que ha tingut Ovidi4 al País Valencià?

DF: Sense ser independentista, perquè l'Ovidi es definia roig per fora i negre per dins en la tradició dels pares anarcosindicalistes, és de les persones que més desacomplexadament defensa la

idea de Països Catalans, sense cap mena de complex i de forma lliure i quotidiana. I per fer una mica la paradoxa de les mateixes contradiccions internes, on l'Ovidi posava molt l'ull, la sal, el pebre i la cullera, quan arriben dos valencians i fan concerts al Principat, incomoda, i quan baixem dos del nord a València a parlar de l'Ovidi, també genera incomoditat. Genera incomoditat a tothom. I amb això ens hem trobat. Parlar del país sencer enmig del procés sense complexos, d'una cultura compartida, comuna. Si agafes el mapa amb tots els concerts que hem fet, és una petita cartografia dels Països Catalans. Recordo acabar a Alcoi, amb Toti Soler, fent un bolo al Teatre Calderón, crec que hem obert portes, i no per nosaltres, sinó pels que vindran darrere. Quan entres en un context de procés polític català i en veritat el 85% del bolo estàs parlant de desigualtat, de racisme, de patriarcat, de violències institucionals, de la BRIMO, t'adones que la llibertat són moltes coses.

BP: Jo també done molt de mèrit a bolos que hem fet a pobles del País Valencià, organitzats per l'ajuntament de torn, quan som un espectacle molt incòmode políticament al País Valencià com el tenim ara, i això també és molt d'agrair, eixa valentia per part ja no d'entitats afins, sinó d'ajuntaments, jo em trec el barret.

L'experiència d'Ovidi4, diuen, va ser un espai de resiliència, «d'entendre què ens estava passant i per què ens estava passant». Foto: Dolors Pena

DF: I després te'n vas a fer un homenatge a Guillem Agulló, perquè vam fer un espectacle que va ser un sol concert, que era Ovidi4 Columna Guillem Agulló, i quan estem a punt de començar el concert al Palau de la Música Valenciana, baixa un alt directiu de la Cultura del tripartit i ens diu que el concert no comença si no traiem el 155, perquè estàvem en plena aplicació del 155. Aquell dia estava la Maria del Mar Bonet i jo vaig anar a parlar amb aquest senyor, amb Borja i amb el pare de Guillem Agulló, i li vam dir «escolti, això passava amb el Franquisme, que se censurava», i ens va dir que no hi podia haver el 155 ni la bandera de Llibertat Presos, ni el plafó del peu

trepitjant l'esvàstica. Això era autoproducció i havíem pagat la sala, i al contracte no posava res del que hi podia haver i del que no hi podia haver. Li vam dir que hi havia la Maria del Mar Bonet, i quan ho va saber, ens van dir que ja podíem actuar, que no havia passat res. Això era el dia abans que comencés la setmana del No Callarem per la llibertat d'expressió. No ho vam fer públic, però en el llibre sí que ho expliquem.

BP: Eixa anècdota reflecteix una mica com està el País Valencià, entre una cosa i l'altra.

DF: Entre la regressió al passat i la possibilitat fràgil d'un altre futur.

Heu fet concerts a grans teatres, a ateneus autogestionats, en grans escenaris i a peu de carrer, sempre, però, reivindicant la Catalunya perifèrica i xarnega. Per què?

DF: I a peu de fàbrica a Vic.

BP: Jo vaig aprendre valencià quan tenia vint-i-un anys, vaig aprendre gràcies a estar amb gent com Feliu Ventura, que em va fer estimar d'on érem i sobretot la diversitat, el pes que han tingut les comarques centrals, tant del País Valencià com de Catalunya, del català. I pense en totes les meues vivències en pobles com Ripollet, amb gent nascuda a Extremadura, Andalusia, com defensaven el territori, la llengua, i això va ser un aprenentatge brutal de molts anys i em sembla imprescindible reivindicar-ho permanentment. És un dels pilars fonamentals del fet català, de l'independentisme i dels Països Catalans.

Part dels llavors Ovidi3 a l'acampada de protesta davant l'escorxador Esfosa, donant suport a les treballadores, al juny del 2016. Foto: Josep Comajoan

David Fernández i David Caño a l'acampada de protesta davant l'escorxador Esfosa, donant suport a les treballadores, al juny del 2016. Foto: Josep Comajoan

DF: Tanquem on vam començar i entremig hi ha hagut el festival de l'autoorganització. La nostra Conselleria de Cultura des del primer dia ha estat la perifèria, i això no hauria començat sense les perifèries, no només territorials, sinó també des de marges i tangents d'ateneus, espais autoorganitzats. Han estat sis anys on hem tocat pels refugiats, pels presos, pels anarquistes de la Operació Pandora a Can Batlló, pels treballadors de les falses cooperatives d'Osona i els escorxadors en vaga, per la marea blava dels falsos autònoms de Telefónica, per l'oposició ecologista al Pla Caufec, en suport a l'acusació popular en el cas Blasco del País Valencià? I des de la perspectiva de Països Catalans és una visió molt poc tancada, de portes obertes permanentment, d'independentistes sense fronteres, com deia l'estimada Consol Casals. Jo soc fill d'una mare que va arribar aquí als 33 anys des de Zamora, i tenim una idea dels Països Catalans plural que incorpora la jota, la malaguenya de Barxeta, el cant de batre, i les jotes de l'Ebre. És una idea molt emancipatòria i molt transformadora que té molt poc a veure amb les idees nacionals maniquees, binàries, impermeables. Com que ens han fet el que ens han fet com a país, sabem què és el que no volem tornar a reproduir. L'essència de l'Ovidi és essencialment antifeixista, contra qualsevol forma de dominació i contra qualsevol forma d'acumulació.

Ovidi3 va participar el 12 de març del 2016 a l'acampada solidària per denunciar la situació de les persones refugiades organitzada per UCFR Osona. Foto: Sara Blázquez

El primer concert va ser a Vic el 7 de març del 2015. Més de sis anys després us acomiadeu també a Vic, aquesta vegada a l'Atlàntida. Per què és important ser-hi aquest dissabte?

DF: Des del primer moment, i sempre amb Borja al capdavant, va quedar claríssim que tancàvem a Vic. Només hi havia una forma de tancar això, que era tornant on va començar. Sobra dir-ho que és especial. Sabem que és l'últim concert. Si entrem a la web de l'Atlàntida, es veu que la durada prevista és de tres hores, serà un dia especial per nosaltres i per tothom, sense quarta paret. Hem convidat a algú perquè pensem que és una petita festa major. No és públic perquè és un regal per la gent que vingui.

BP: Seran més de 10 i menys de 20 convidats. Serem, mínim, Ovidi30. Però realment serem Ovidi800.

DF: Sí que serà un dia que durarà anys. La ressaca vital i emocional ja la tenim ara, i és la benzina per tirar sempre endavant.

Ovidi4 sempre ha estat al costat de les lluites populars i autogestionades. A la foto, amb membres de Càrnies en lluita, al març del 2018 a Vic. Foto: Dolors Pena